

Brüssel, 26. mai 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0131(COD)

9371/1/23
REV 1

MIGR 166
JAI 649
ASIM 60
EDUC 167
EMPL 210
CODEC 909
SOC 327

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Nõukogu

Komisjoni dok nr: 8580/22+ADD 1-ADD 4

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta (uuesti sõnastatud)
– Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 28. aprillil 2022 oskuste ja talendi paketi osana Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi ettepaneku kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta (uuesti sõnastatud).¹

¹ 8580/22

2. Ettepaneku eesmärk on muuta direktiivi 2011/98/EL (edaspidi: ühtse loa direktiiv). Uuesti sõnastamise eesmärk on lihtsustada ja täpsustada direktiivi kohaldamisala, ühtlustada taotlemismenetlust, lühendada menetluse kogukestust ja muuta menetlus tõhusamaks. Samuti on selle eesmärk tugevdada kolmandate riikide kodanike tagatist ja võrdset kohtlemist ning parandada nende kaitset tööalase ärakasutamise eest.
3. Ettepaneku üksikasjalik läbivaatamine algas integratsiooni, rände- ja väljasaatmise töörühma (vastuvõtmine) (edaspidi: IMEXi töörühm (vastuvõtmine)) 22. juuli 2022. aasta koosolekul Tšehhi eesistumise ajal. IMEXi töörühm (vastuvõtmine) vaatas esimese kompromissettepaneku läbi 9. novembril 2022. Pärast liikmesriikide suulisi ja kirjalikke märkusi esitas eesistujariik Rootsi muudetud kompromissettepaneku, mida arutati ja täpsustati IMEXi töörühma (vastuvõtmine) 27. jaanuari 2023. aasta ja 6. märtsi 2023. aasta koosolekutel ning justiits- ja siseküsimuste nõunike (vastuvõtmine) 25. aprilli 2023. aasta koosolekul.
4. Nende arutelude käigus väljendas enamik liikmesriike muudetud ettepanekule laialdast toetust ja tervitas eesistujariigi esitatud kompromissettepanekuid.
5. Euroopa Parlamendis vastutab ettepaneku läbivaatamise eest kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon (LIBE). Raporti projekti koostas raportöör Javier Moreno Sánchez (S&D, ES). LIBE võttis oma raporti ettepaneku kohta vastu 23. märtsil 2023. Euroopa Parlament hääletas 19. aprillil 2023 institutsioonidevaheliste läbirääkimiste poolt.

II. EESISTUJARIIGI KOMPROMISSTEKSTI PÕHIELEMENDID

6. Kompromisstekstiga muudetakse komisjoni ettepanekut mitmes aspektis.
Kompromisstekstiga piiratakse direktiivi kohaldamisala (artikkel 3) võrreldes komisjoni ettepanekuga, jättes välja teatavad kolmandate riikide kodanike kategooriad.
7. Kuigi artiklis 4 on säilitatud võimalus esitada taotlusi liikmesriigi territooriumilt, märgitakse kompromisstekstis tagatisena, et asjaomasel kolmanda riigi kodanikul peaks olema kehtiv elamisluba. Liikmesriikidel on ka võimalus võtta vastu taotlusi teistelt nende territooriumil seaduslikult viibivatelt kolmandate riikide kodanikelt.
8. Kompromisstekst annab liikmesriikidele täiendavat paindlikkust otsuse tegemise neljakuulise tähtaja puhul (artikkel 5). Eelkõige ei hõlma neljakuuline tähtaeg enam aega, mis kulub ühtse loa saamiseks vajaliku viisa väljastamiseks. See tähtaeg hõlmab aga tööturu olukorra kontrollimist, mis viiakse läbi seoses üksiktaotlusega ühtse loa saamiseks.
9. Artiklis 11 säilitatakse kompromisstekstis ühtse loa omaniku õigus vahetada tööandjat ja olla kaitstud töötuse korral, sätestades samal ajal mitmed tingimused ja tagatised. Näiteks sätestatakse tekstis, et lisaks riiki lubamise tingimuste kontrollimisele kooskõlas siseriikliku õigusega võivad liikmesriigid kohaldada tööandja vahetamise suhtes teavitamis- või taotlemismenetlust. Lisaks võivad liikmesriigid kehtestada minimaalse ajavahemiku, mille jooksul ühtse loa omanik peab töötama esimese tööandja heaks. Kompromisstekstis selgitatakse ka seda, et töökoha kaotus ei ole iseenesest põhjus ühtse loa tühistamiseks, välja arvatud juhul, kui töötuse koguperiood on pikem kui kaks kuud. Liikmesriigid võivad lubada pikemaid töötusperioode.

10. Artiklite 13 ja 14 muudatuste eesmärk on selgitada liikmesriikide kohustuste ulatust seoses võimalike kuritarvituste ennetamise, rikkumiste eest karistamise ja tööandjate vastu kaebuste esitamise hõlbustamisega.

III. KOKKUVÕTE

11. Eesistujariik leiab, et kompromiss kujutab endast õiglast ja tasakaalustatud lähenemisviisi, milles võetakse arvesse enamiku liikmesriikide väljendatud seisukohti.
12. Eespool toodut silmas pidades otsustas alaliste esindajate komitee 24. mail 2023 paluda nõukogul:
- saavutada 8. juunil 2023 justiits- ja siseküsimuste nõukogu istungil üldine lähenemisviis dokumendis 9474/23 esitatud teksti suhtes;
 - võtta teadmiseks käesoleva märkuse *addendum* 'is esitatud avaldus.
-